

PROBLEMATIKA UPRCHLICKÉ KRIZE OPTIKOU ČESKÉ POPULACE

závěrečná zpráva z reprezentativního průzkumu
veřejného mínění
agentury **FOCUS, Marketing & Social Research**

srpen 2015

Všechny výzkumné projekty FOCUSu se uskutečňují v souladu s pravidly mezinárodního kodexu pro marketingový a sociální výzkum (ICC/ESOMAR) vydaného Evropským sdružením **ESOMAR**, jehož je **FOCUS** členem.

FOCUS je také řádným členem České marketingové společnosti. Agentura tak garantuje, že sběr a zpracování dat proběhne v souladu s pravidly těchto organizací.

FOCUS je členem konsorcia evropských výzkumných agentur pod vedením společnosti GALLUP inc, které zajišťovalo pro Evropskou komisi projekt Flash Eurobarometr a nyní stále realizuje různé ad hoc projekty pro orgány EU, což zaručuje, že se při své práci řídí principy této mezinárodní organizace. Účast v tomto konsorciu nám také umožňuje participovat na mezinárodních projektech pro různé komerční subjekty.

V roce 2015 jsme obdrželi **cenu za mimořádnou kvalitu práce od této nejstarší a jedné z největší mezinárodních výzkumných společností.**

1. DESIGN VÝZKUMU

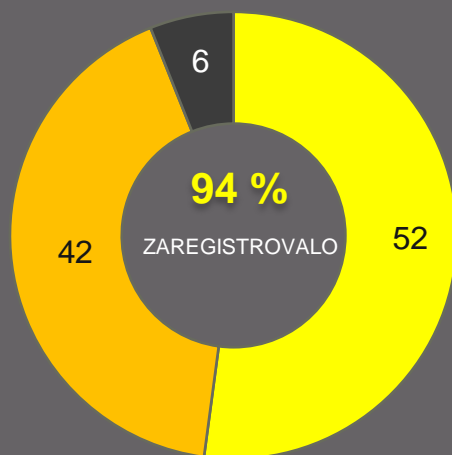
- Agentura **FOCUS, Marketing & Social Research** provedla v rámci pravidelného omnibusového šetření v srpnu 2015 krátký reprezentativní výzkum týkající se postojů české populace k problematice současné uprchlické krize.
- Dotázáno bylo 1040 respondentů ve věku 18 a více let.
- Vzorek je reprezentativní na populaci ČR z hlediska pohlaví, věku, vzdělání, velikosti sídla a kraje, kde dotázaní žijí.
 - Způsob výběru vzorku: kvótní výběr na základě dat ČSÚ, 2011 a pozdější aktualizace.
 - Termín sběru dat: 15. – 24. srpna 2015

2. PROBLEMATIKA UPRCHLICKÉ KRIZE OPTIKOU ČESKÉ POPULACE

- Reprezentativní průzkum ukazuje, že problematika současné migrační vlny do států Evropské unie a tudíž i do České republiky, je v české populaci živě sledovaným a diskutovaným tématem. Nějakou informaci o této problematice zachytil téměř každý dotázaný, a problematiku intenzivně sleduje nadpoloviční většina.
- Drtivá většina přitom považuje současnou vlnu uprchlíků pro Českou republiku za problém – téměř devět desetin si pak myslí, že se jedná o problém velký. Alarmující ale je, že vzhledem k tomu, za jak velký problém lidé tuto situaci považují, jsou výrazně nespokojeni s tím, jak vzniklou situaci řeší vláda ČR.
- Nějakou pomoc přitom schvaluje zhruba šest desetin populace. Avšak většinou by tuto pomoc lidé uvítali mimo území ČR – tj. dle jejich názoru by stát měl uprchlíky vrátit do země jejich původu a tam nějakým způsobem pomáhat či intervenovat. Ostatně k tomu, že stát i Evropská unie obecně by měly uprchlíky vracet do zemí jejich původu (bez ohledu na to, zda jim tam dál budou či nebudou pomáhat), se kloní více než devět desetin dotázaných.
- Otázka náboženského vyznání uprchlíků nehraje ve vztahu k pomoci ze strany států u respondentů tak velkou roli. Obecně se ale ukazuje, že v populaci existuje značná skupina (zhruba čtyři desetiny dotázaných), která je přesvědčena, že Česká republika by uprchlíkům neměla pomáhat vůbec.
- Celkově problematiku vnímají negativně spíše starší dotázaní (ve věku nad 55 let), žijící v menších či středních městech. Tolerantnější, co se případné pomoci uprchlíkům týče, jsou spíše ženy než muži, vysokoškolsky vzdělaní lidé a studenti.
- I když v populaci tedy lze vysledovat ochotu k jistým formám pomoci uprchlíkům, jako hlavní tendenci v celé této problematice můžeme označit strach – strach z jiného či neznámého. Tento se zrcadlí i ve výrazně vysokém podílu těch, kteří si myslí, že by se v ČR i dalších zemích EU měla obnovit ostraha hranic i za cenu omezení volného pohybu i pro občany EU.

Zaznamenání současné debaty o uprchlické krizi či o vlně uprchlíků

„V mediích se v současné době hovoří o uprchlické krizi či o vlně uprchlíků ze zemí Afriky či ze zemí středního a blízkého východu. Zaregistroval/a jste tyto informace?“

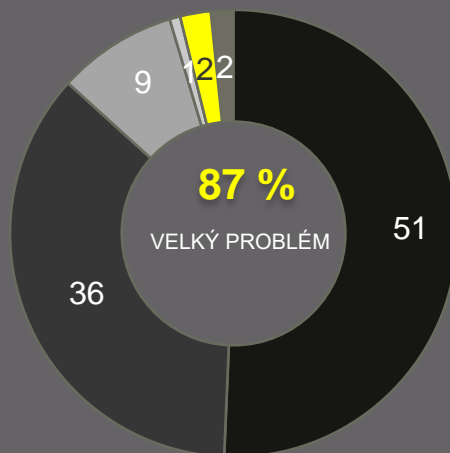
- ano, velmi intenzivně
- ano, ale jen okrajově
- ne, vůbec ne

v %, N = 1040, repre ČR 18+

- ◁ Problematika uprchlické krize či přílivu uprchlíků do států Evropské unie a tudíž i do České republiky je v populaci živě sledovaným a diskutovaným tématem.
- ◁ **Informace o situaci zaregistrovali téměř všichni dotázaní** – nadpoloviční většina (52 %) přitom tuto debatu zaregistrovala velmi intenzivně, 42 % pak okrajově. 6 % deklarovalo, že informace o dané problematice nezaznamenalo vůbec.
 - ◁ Velmi intenzivně veřejnou a mediální debatu ohledně uprchlické krize sledují častěji muži než ženy. Nejvíce pak dále zajímá respondenty ve věku 45 – 64 let, dotázané s vysokoškolským vzděláním, osoby na vyšších či středních řídicích pozicích ale i důchodce.
 - ◁ Okrajově pak tyto informace sledují mladší lidé ve věku 18 – 24 let, studenti a nezaměstnaní respondenti.

Hodnocení problematičnosti současné uprchlické vlny pro ČR

„Považujete současnou vlnu uprchlíků za problém pro ČR? Pokud ano, jak velký problém to podle vás je?“

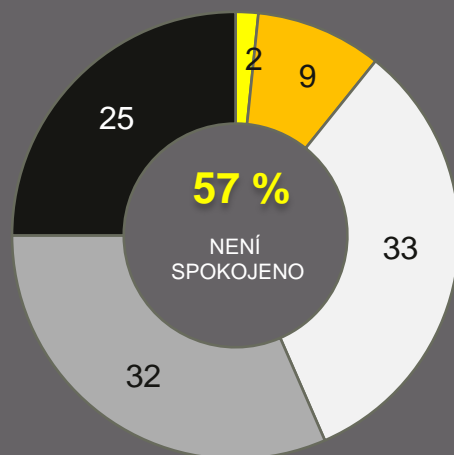
- velmi velký problém
- spíše velký problém
- spíše malý problém
- velmi malý problém
- za problém současnou migrační vlnu nepovažují
- nevím, nemám na to názor

v %, N = 1040, repre ČR 18+

- ↳ Drtivá většina české dospělé populace považuje současnou vlnu uprchlíků pro Českou republiku za problém.
- ↳ Pouze 2 % deklarovaly, že tuto migrační vlnu jako problém nevnímají.
- ↳ Desetina ji pak považuje za malý problém (9 % spíše malý problém, 1 % velmi malý problém).
- ↳ Zbýlých téměř devět desetin dotázaných vnímá tuto situace jako velký problém – 36 % se přitom vyslovilo, že se jedná o spíše velký problém a až 51 % situaci vnímá jako velmi velký problém pro Českou republiku.
 - ↳ Jako velmi velký problém vnímají současnou migrační vlnu především lidé ve věku nad 55 let, dotázaní se středoškolským vzděláním s maturitou, důchodci ale i střední řídicí pracovníci či majitelé menších firem. Dále také respondenti s nejvyšším socioekonomickým statusem A nebo B a lidé žijící v menších a středních městech do 100 tisíc obyvatel.

Spokojenost s řešením uprchlické krize ze strany vlády ČR

„Do jaké míry jste spokojen s tím, jak problém uprchlické krize v ČR řeší naše vláda?“

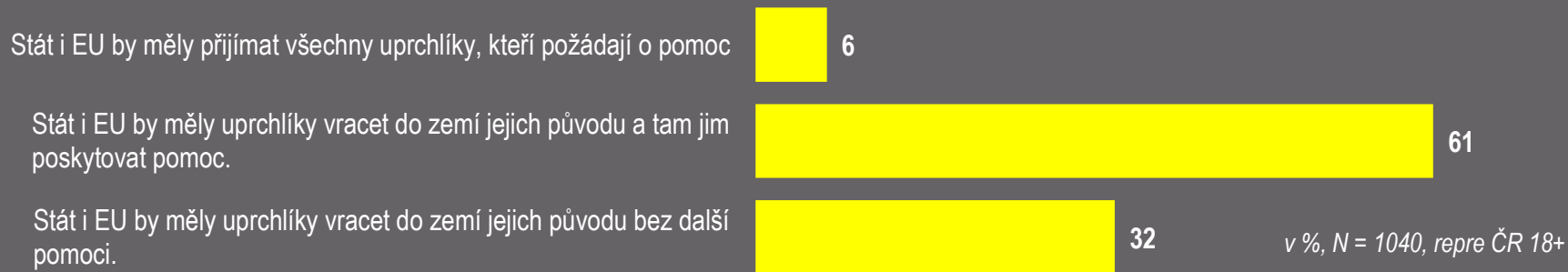
- velmi spokojen/a
- spíše spokojen/a
- ani / ani
- spíše nespokojen/a
- velmi nespokojen/a

v %, N = 1040, repre ČR 18+

- ◀ Nadpoloviční většina populace není spokojena s tím, jak problematiku současné migrační vlny řeší vláda ČR.
- ◀ Až čtvrtina dotázaných dokonce uvedla, že je s postojem a řešením ze strany vlády velmi nespokojena. 32 % pak deklarovalo, že je spíše nespokojeno.
 - ◀ Velmi nespokojeni s řešením situace ze strany vlády jsou především dotázaní starší 55 let, respondenti se středoškolským vzděláním s maturitou, nezaměstnaní a důchodci, ale i lidé z domácností s nejnižšími čistými měsíčními příjmy, a respondenti s nejnižším socioekonomickým statusem E.
- ◀ Spokojena je pouze desetina dotázaných (2 % velmi spokojeno, 9 % spíše spokojeno).

Přijímání uprchlíků ze strany ČR a EU

„Který z následujících výroků je vám nejbližší? “

- ☞ **Více než devět desetin dotázaných respondentů** si myslí, že jak Česká republika tak i Evropská unie by měly uprchlíky vracet do země jejich původu.
 - ☞ Dvě třetiny si přitom myslí, že uprchlíkům by pak v těchto zemích měla být poskytována nějaká další pomoc.
 - ☞ Třetina je ale přesvědčena, že by uprchlíci měli být navraceny do země původu bez jakékoli další pomoci.
- ☞ Pouze 6 % dotázaných je přesvědčeno o tom, že ČR i EU by měly přijímat všechny uprchlíky, kteří zde o pomoc požádají.

Pomoc uprchlíkům ze strany státu s ohledem na jejich náboženské vyznání

„A který z následujících výroků nejlépe vystihuje Váš postoj k této otázce?“

Stát by měl pomáhat pouze křesťanským nikoliv muslimským uprchlíkům.

19

Stát by měl pomáhat všem uprchlíkům v nouzi bez ohledu na náboženské vyznání.

37

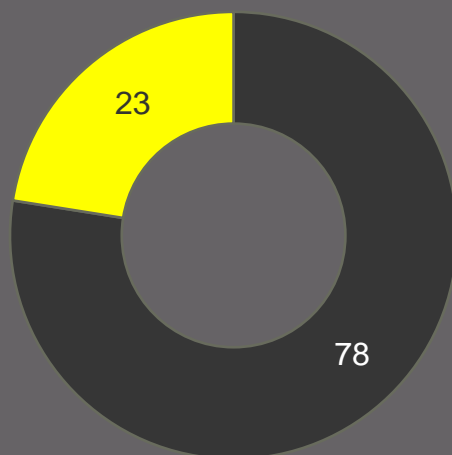
Stát by neměl uprchlíkům vůbec pomáhat.

44

v %, N = 1040, repre ČR 18+

- ⌋ Otázka náboženského vyznání uprchlíků nehraje ve vztahu k pomoci ze strany států u respondentů tak velkou roli.
- ⌋ Opět se zde ale ukazuje, že značná část populace si myslí, že stát by uprchlíkům neměl vůbec pomáhat (44 %).
- ⌋ Pokud ale respondenti s nějakou pomocí uprchlíkům souhlasí, většinou se přiklání k tomu, že by stát měl pomáhat všem uprchlíkům v nouzi, bez ohledu na jejich náboženské vyznání (37 %).
- ⌋ Necelá pětina z celého souboru si pak myslí, že stát by měl pomáhat pouze uprchlíkům hlásícím se ke křesťanství (19 %).

„Který z následujících výroků je vám bližší? “

- V ČR i v dalších zemích EU by se měla obnovit ostraha hranic, která zamezí volnému pohybu osob mezi státy EU i za cenu, že se tím omezí volný přeshraniční pohyb občanů EU.
- V ČR i v dalších zemích EU by měl být zachován volný přeshraniční pohyb osob, jako dosud, i za cenu méně účinné kontroly pohybu uprchlíků v EU.

v %, N = 1040, repre ČR 18+

- ⤵ Více než tři čtvrtiny dotázaných se vyslovily, že by raději obnovily ostrahu hranic v krajinách EU, která by zamezila volnému pohybu osob mezi státy EU i za cenu, že se tím omezí volný přeshraniční pohyb občanů EU (78 %).
 - ⤵ Tento názor je charakteristický zejména pro respondenty starší 65 let, důchodce, respondenty se středoškolským vzděláním bez maturity a osoby z domácností s čistým měsíčním příjmem do 22 000 Kč. Výrazně často se k této variantě klonili i respondenti z regionů Střední Čechy, Severozápad a Severovýchod.
- ⤵ Necelá čtvrtina se pak přiklonila k tvrzení, že volný přeshraniční pohyb osob by měl být v ČR i dalších zemích EU zachován jako dosud, i za cenu méně účinné kontroly pohybu uprchlíků v EU (23 %).
 - ⤵ Tento postoj je charakteristický především pro mladé respondenty ve věku 18 – 24 let, studenty, nezaměstnané ale i dotázané z vyšších manažerských pozic a respondenty z regionů Střední Morava, Moravskoslezsko a Jihovýchod.

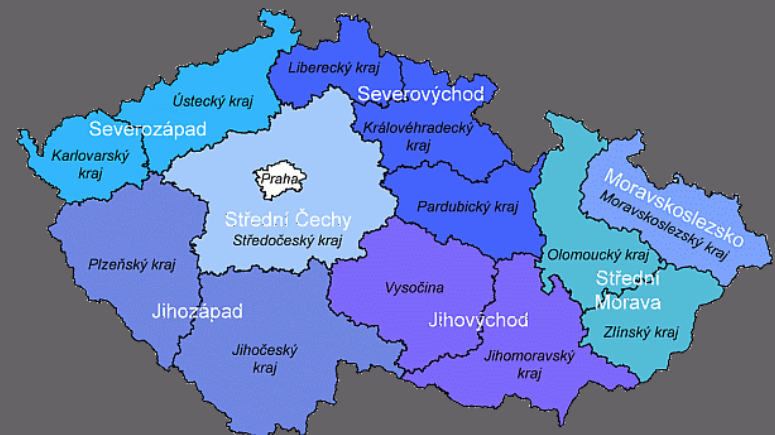
3. PŘÍLOHA – Poznámky k metodě a sociodemografické grafy

Socioekonomický status

- Ve studii se pracuje s tzv. socioekonomickým statusem respondentů.
- Jedná se o mezinárodně používanou metodiku měření sociální a ekonomické pozice respondenta z hlediska více dimenzí, mezi něž patří: vzdělání, zaměstnání a pozice v něm a vybavenost domácnosti definovanými elektrospotřebiči a dalšími předměty.
- Výsledkem je 16 různých skupin, které byly následně kategorizovány do šesti hierarchicky uspořádaných úrovní:
 - A – vysoce vzdělaní manažeři a odborníci
 - B – střední manažeři
 - C1 – vysoce vzdělaní nemanuální zaměstnanci
 - C2 – kvalifikovaní pracovníci a nemanuální zaměstnanci
 - D – manuální pracovníci, nižší odbornost u nemanuálních pracovníků
 - E – polokvalifikovaní a nekvalifikovaní manuální pracovníci.

NUTS II

- Kvóta pro výběr vzorku, která zajišťuje reprezentativnost výběrového vzorku ve vztahu k cílové populaci, je konstruována na úrovni krajů (NUTS III).
- Při standardním reprezentativním vzorku cca 1000 respondentů však výstupy za některé kraje mohou být méně přesné v důsledku malého vzorku respondentů v daném regionu, což se týká zejména menších krajů, jako je Karlovarský či Liberecký. Proto ve zprávě pracujeme s většími celky na úrovni NUTS II, čímž tento problém eliminujeme.

Zaznamenání informací o uprchlické krizi dle sociodemografických charakteristik

„V mediích se v současné době hovoří o uprchlické krizi či o vlně uprchlíků ze zemí Afriky či ze zemí středního a blízkého východu. Zaregistroval/a jste tyto informace?“

■ ano, velmi intenzivně ■ ano, ale jen okrajově ■ ne, vůbec ne

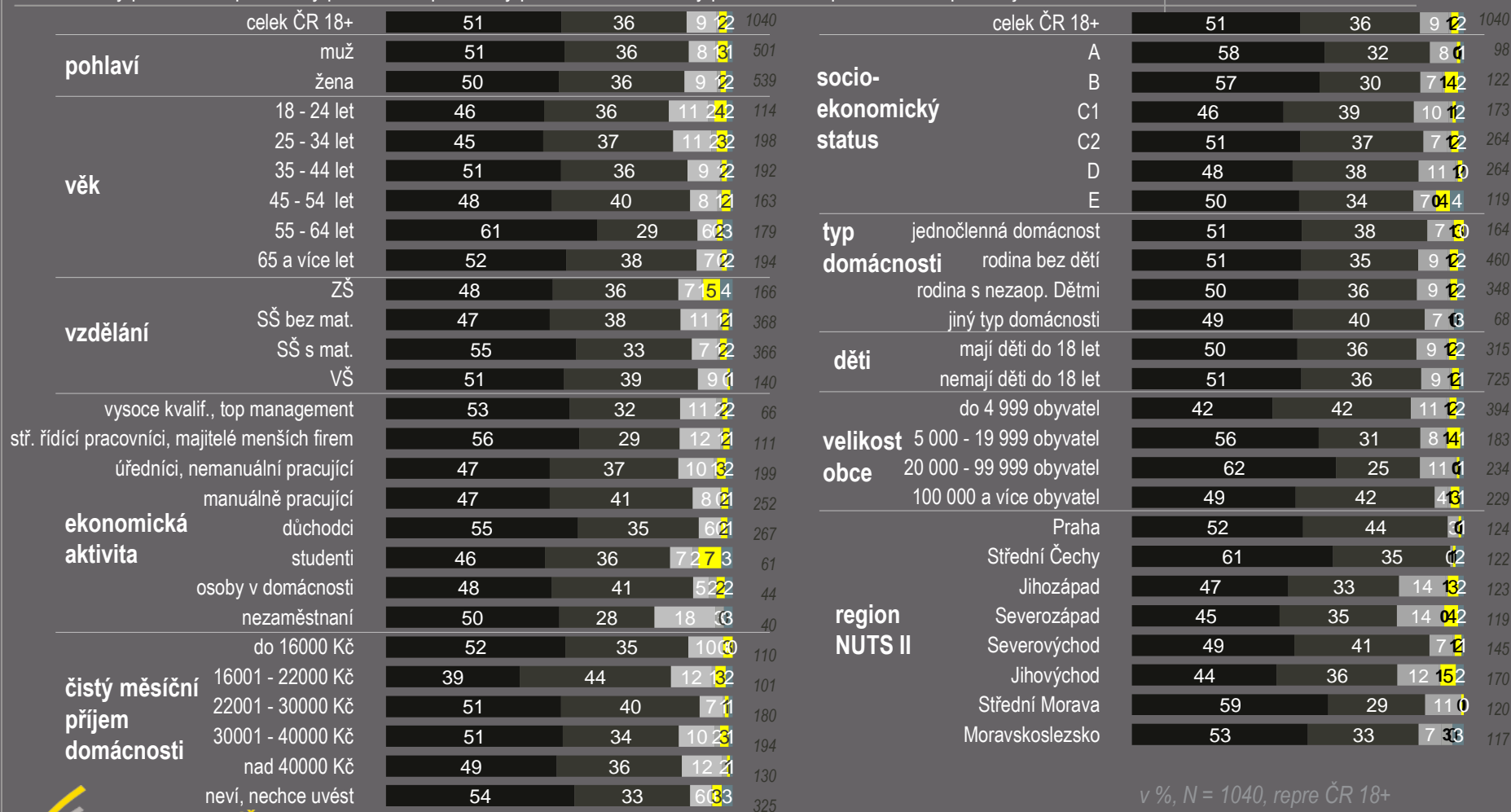
		52	42	6	1040			52	42	6	1040
pohlaví	celek ČR 18+	52	42	6	1040	socio-ekonomický status	A	61	35	4	98
	muž	54	40	6	501		B	56	38	7	122
	žena	50	44	6	539		C1	57	39	4	173
věk	18 - 24 let	34	56	10	114	C2	50	43	8	264	
	25 - 34 let	50	43	7	198	D	48	46	6	264	
	35 - 44 let	50	45	5	192	E	49	44	8	119	
	45 - 54 let	56	39	4	163	typ domácnosti	46	47	7	164	
	55 - 64 let	64	31	4	179	rodina bez dětí	55	39	6	460	
	65 a více let	52	41	7	194	rodina s nezaop. Děťmi	49	45	6	348	
vzdělání	ZŠ	48	44	8	166	jiný typ domácnosti	60	34	6	68	
	SŠ bez mat.	49	45	6	368	děti	52	42	5	315	
	SŠ s mat.	52	41	7	366	mají děti do 18 let	52	42	6	725	
	VŠ	65	32	3	140	nemají děti do 18 let	45	47	7	394	
	vysoce kvalif., top management	65	32	3	66	velikost obce	60	36	4	183	
ekonomická aktivita	stř. řídící pracovníci, majitelé menších firem	54	40	6	111	5 000 - 19 999 obyvatel	55	38	7	234	
	úředníci, nemanuální pracující	48	44	8	199	20 000 - 99 999 obyvatel	55	41	5	229	
	manuálně pracující	53	42	5	252	100 000 a více obyvatel	51	44	5	122	
	důchodci	57	36	6	267	Praha	52	45	3	122	
	studenti	34	61	5	61	Střední Čechy	45	51	4	123	
	osoby v domácnosti	41	57	2	44	Jihozápad	42	45	13	119	
	nezaměstnaní	45	43	13	40	Severozápad	58	39	3	145	
	do 16000 Kč	45	46	9	110	Severovýchod	59	34	8	170	
čistý měsíční příjem domácnosti	16001 - 22000 Kč	45	49	7	101	Jihovýchod	47	49	4	120	
	22001 - 30000 Kč	57	37	6	180	Moravskoslezsko	61	31	9	117	
	30001 - 40000 Kč	53	41	6	194						
	nad 40000 Kč	58	39	2	130						
	neví, nechce uvést	51	42	6	325						

v %, N = 1040, repre ČR 18+

Problematicnost současné uprchlické vlny dle sociodemografických charakteristik

Považujete současnou vlnu uprchlíků za pro problém pro ČR? Pokud, jak velký problém to podle vás je? “

■ velmi velký problém ■ spíše velký problém ■ spíše malý problém ■ velmi malý problém ■ za problém to nepovažují ■ nevím

v %, N = 1040, repre ČR 18+

Spokojenost s řešením situace ze strany vlády dle sociodemografických charakteristik

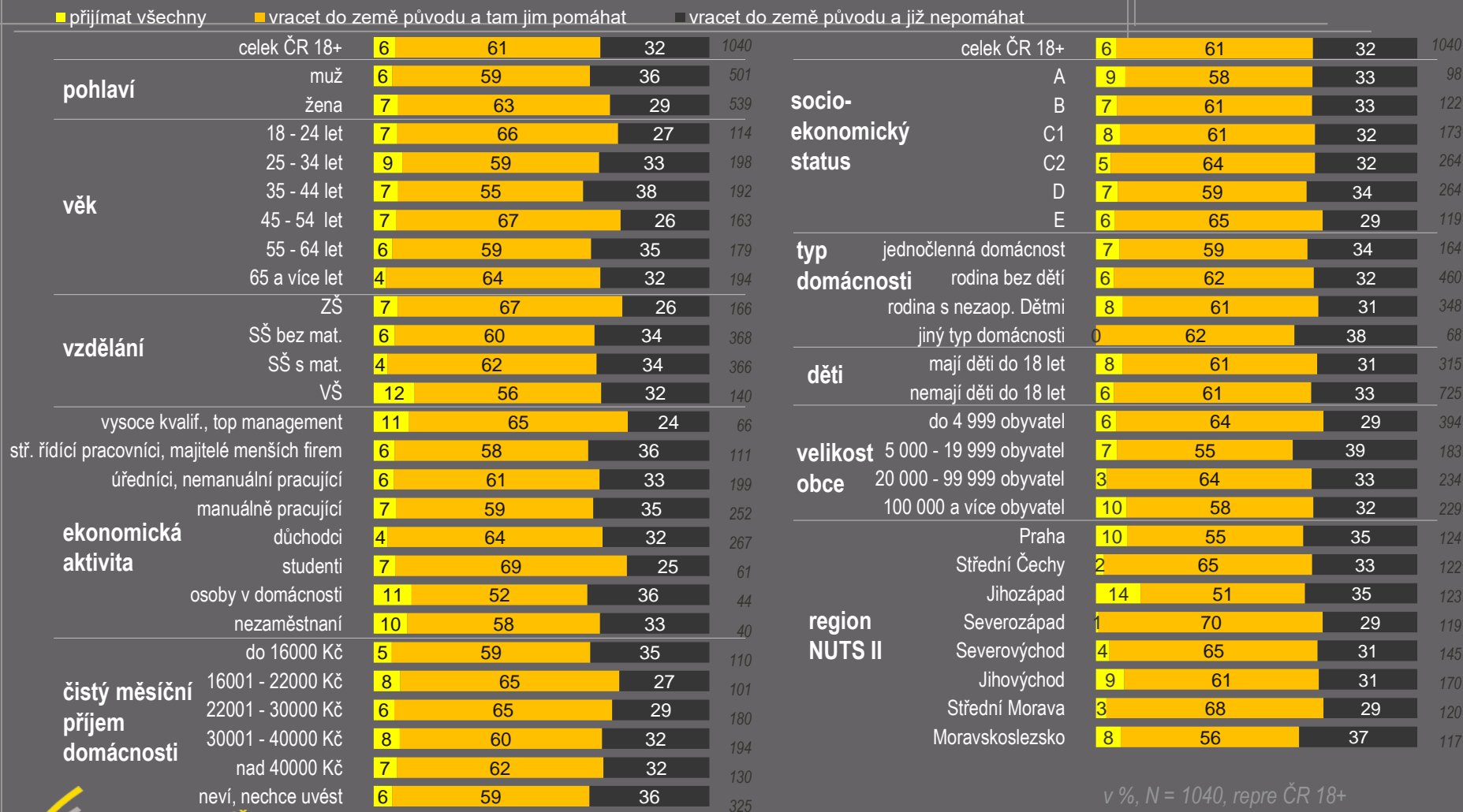
„Do jaké míry jste spokojen s tím, jak problém uprchlické krize v ČR řeší naše vláda?“

		■ velmi spokojen/a	■ spíše spokojen/a	■ ani/ani	■ spíše nespokojen/a	■ velmi nespokojen/a	
pohlaví	celek ČR 18+	29	33	32	25		1040
	muž	19	32	32	26		501
	žena	29	34	31	24		539
věk	18 - 24 let	19	33	33	24		114
	25 - 34 let	113	32	30	24		198
	35 - 44 let	37	35	34	21		192
	45 - 54 let	19	36	31	23		163
	55 - 64 let	18	26	36	29		179
	65 a více let	38	34	26	28		194
vzdělání	ZŠ	48	34	31	23		166
	SŠ bez mat.	111	34	30	24		368
	SŠ s mat.	18	30	32	30		366
	VŠ	28	36	36	19		140
	vysoce kvalif., top management	28	27	38	26		66
ekonomická aktivita	stř. řídící pracovníci, majitelé menších firem	16	26	43	23		111
	úředníci, nemanuální pracující	211	40	27	20		199
	manuálně pracující	111	32	30	26		252
	důchodci	38	33	29	27		267
	studenti	25	36	34	23		61
	osoby v domácnosti	016	23	36	25		44
	nezaměstnaní	35	33	28	33		40
	do 16000 Kč	37	30	27	33		110
	čistý měsíční příjem domácnosti	116	32	32	20		101
	22001 - 30000 Kč	28	32	33	25		180
30001 - 40000 Kč	110	29	38	22		194	
nad 40000 Kč	214	32	32	20		130	
neví, nechce uvést	26	36	28	28		325	
socio-ekonomický status	celek ČR 18+	29	33	32	25		1040
	A	24	38	31	26		98
	B	112	24	36	27		122
	C1	18	35	33	23		173
	C2	38	33	32	24		264
	D	211	34	30	23		264
	E	18	31	29	30		119
	typ domácnosti						
	jednočlenná domácnost	27	31	27	33		164
	rodina bez dětí	28	33	32	25		460
rodina s nezaop. Děťmi	29	33	34	22		348	
jiný typ domácnosti	021	31	29	19		68	
děti							
mají děti do 18 let	210	32	34	23		315	
nemají děti do 18 let	29	33	31	26		725	
velikost obce							
do 4 999 obyvatel	29	39	28	23		394	
5 000 - 19 999 obyvatel	28	25	38	27		183	
20 000 - 99 999 obyvatel	27	29	33	28		234	
100 000 a více obyvatel	112	32	31	24		229	
region NUTS II							
Praha	011	39	27	23		12	
Střední Čechy	5	34	36	25		122	
Jihozápad	110	34	28	28		123	
Severozápad	310	39	31	18		119	
Severovýchod	5	30	42	23		145	
Jihovýchod	514	32	33	16		170	
Střední Morava	38	28	28	33		120	
Moravskoslezsko	19	26	26	38		117	

v %, N = 1040, repre ČR 18+

Přijímání uprchlíků ze strany ČR a EU dle sociodemografických charakteristik

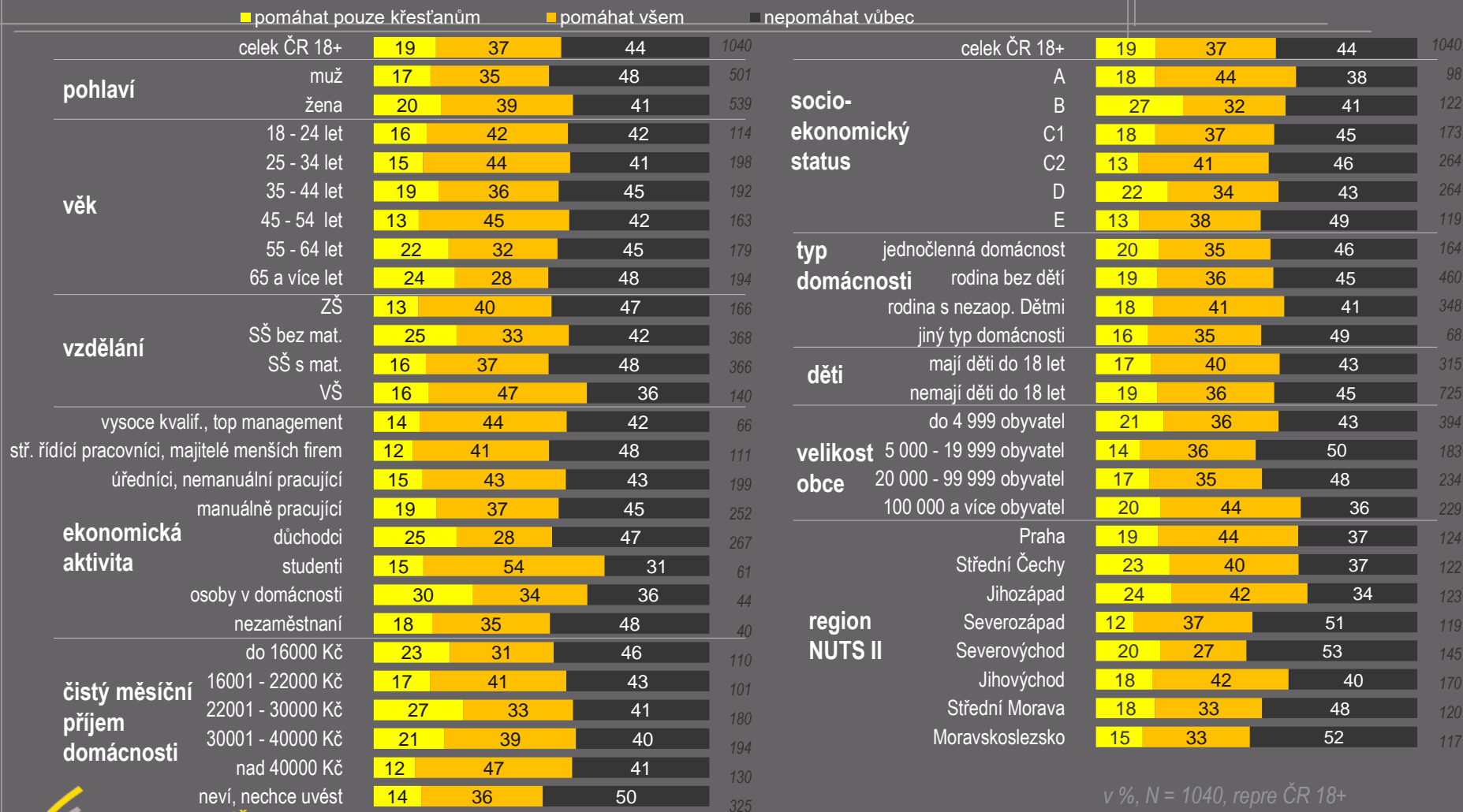
„Který z následujících výroků je Vám nejbližší?“

v %, N = 1040, repre ČR 18+

Pomoc uprchlíkům s ohledem na jejich náboženské vyznání – dle sociodemografických charakteristik

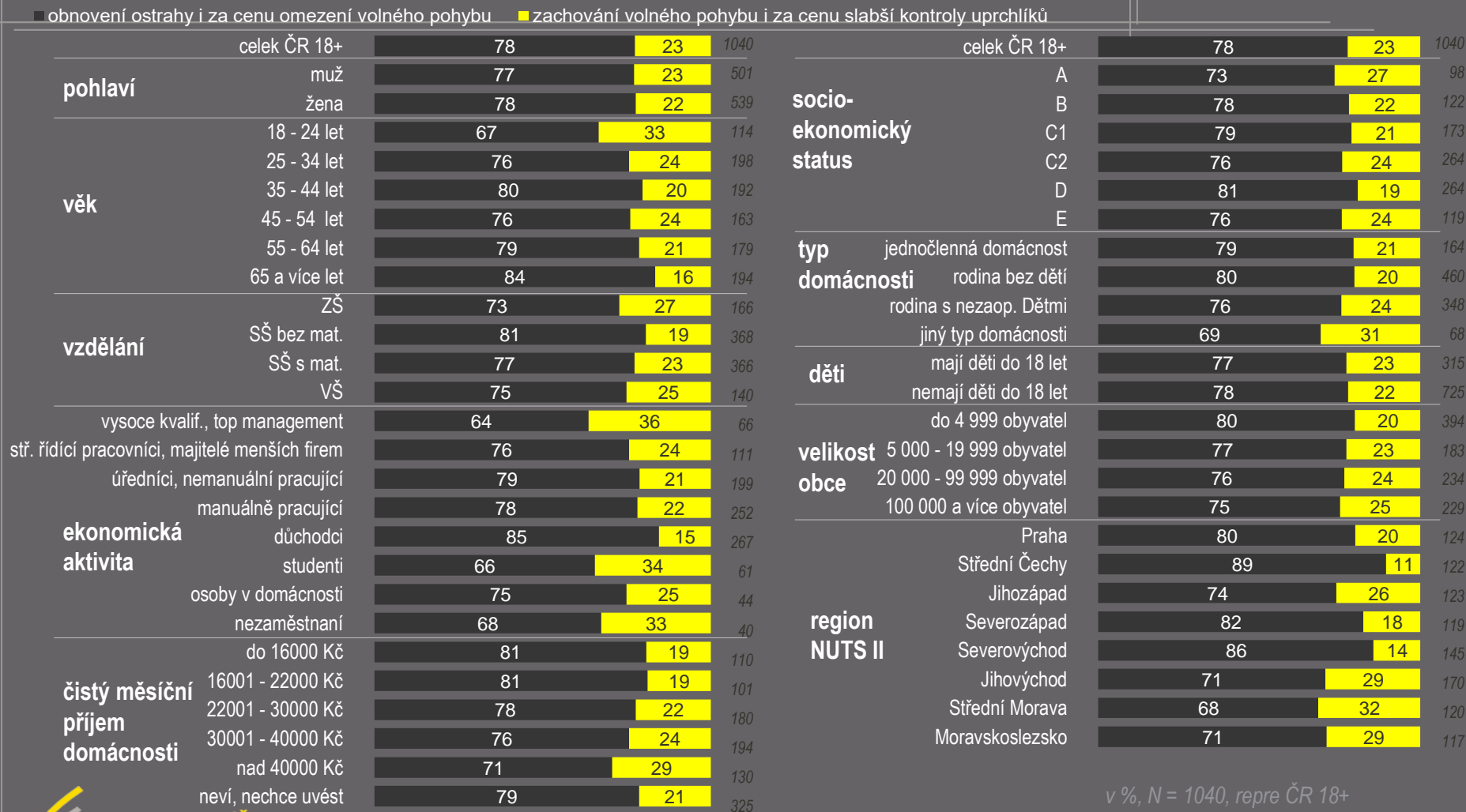
„A který z následujících výroků nejlépe vystihuje Váš postoj k této otázce?“

v %, N = 1040, repre ČR 18+

Obnovení ostrahy hranic v rámci EU dle sociodemografických charakteristik

„Který z následujících výroků je Vám bližší?“

v %, N = 1040, repre ČR 18+

Česká republika

FOCUS - Marketing & Social Research

Vrchlického sad 4

602 00 Brno

tel.: +420 532 191 471

fax: +420 532 191 475

e-mail: info@focus-agency.cz

www.focus-agency.cz

Slovenská republika

FOCUS - Marketing & Social Research

Sládkovičova 4

810 00 Bratislava

tel.: +421 252 931 366

fax: +421 252 931 378

e-mail: info@focus-research.sk

www.focus-research.sk

Dáváme datům smysl

... již více než 20 let!